

ZPRÁVODAJ

Obce Černousy

Březen / 2020

<http://cernousy.cz>

<https://www.facebook.com/Obec-Černousy>

Občasník obce Černousy. *Své připomínky a náměty na články adresujte na Obecní úřad Černousy, nebo na: pecoufal@seznam.cz, Petr Coufal, tel.: 725 716 576.*

Slovo Starosty

Přeji hezký den všem občanům,

jak jste si mohli všimnout, během měsíce ledna a února se podařilo kompletně prořezat lipovou alej od přejezdu až k křižovatce k Tanku. Firma, která práce prováděla odvedla dobrou práci, hned po sobě uklidili, takto by to mělo vypadat vždycky u každé práce. Bohužel se tu setkali i pro ně s nemilou zkušeností, když jim během prací někdo ukradl benzinový fukar na listí.

V měsíci březnu se bude konat zasedání ZO, na kterém se mimo jiné bude projednávat pronájem obecního bytu ve škole ve Vsi, výběrové řízení na opravu cesty v Polních Domcích a jiné.

Dvakrát nás zasáhl poměrně silný vítr, ale naštěstí nenapáchal žádné velké škody na majetku ani zdraví. Jedna událost se stala pouze v Polních Domcích, kde nám spadlý strom potřhal dráty veřejného osvětlení a kabel O2, obě poruchy už jsou odstraněny.

V současné době máme u obce dva zaměstnance na VPP, kteří mají smlouvu do konce dubna. Jak to bude dál a kolik lidí od Úřadu práce získáme, zatím nevím. Přeji všem pěkné dny a rád vás uvidím na zasedání zastupitelstva obce.

Miroslav Richter, starosta

Blahopřání

V březnu slaví své narozeniny **24** našich občanů a občánek a v dubnu jich oslaví své narození **21**.

Všem přejeme vše nejlepší, hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Narozeniny **v březnu** slaví paní a slečny: Růžena Nováková, Dášenska Hrudková, Jaroslava Kudrnovská, Věra Brázdová, Krystyna Gajowniczeková, Dana Javůrková, Eliška Sedláčková, Lucie Rusňáková, Tereza Roušarová, Stela Štrauchová a Natálie Šikolová.

Pánové a chlapi: Josef Švadlenka, Václav Litoš, Martin Kavický, Roman Šlapák, Juraj Berky, Tomáš Klein, Jakub Vrána, Jan Ošťádal, Patrik Vnouček, Michal Rusňák, Dominik Uzel, Adam

Hudec a Filip Slípka.

V dubnu budou slavit dámy: Yevgeniya Černoouzová, Jarmila Žezulková, Zdeňka Vaníčková, Marcela Bradáčová, Marie Šemberková, Naděžda Chomová, Lenka Konkusová, Blanka Sedláčková, Radka Vránová, Zuzana Hospodářská, Lenka Jelínková a Kordula Adéla Štrosnerová.

Pánové: Rudolf Štrbák, Tomáš Buňata, Josef Fulín, Jan Coufal, Petr Burda, Silvestr Sedláček, Antonín Křišák, Martin Šlapák a Michal Roušar.

Všem ještě jednou hodně zdraví a spokojenosti.

(Pokud si nepřejete zveřejňovat své nebo jména svých dětí, oznamte to na obecním úřadu.)

Nové webové stránky obce

V současné době probíhá úprava našich webových stránek do podoby odpovídající Zákonu č. 99/2019 Sb. Po dobu úpravy na nový vzhled nebudou naše stránky plně funkční, za což se Vám tímto omlouváme. Po grafické úpravě budou stránky v nejbližší době opět plně zprovozněny v novém formátu. Děkujeme za pochopení.

Obecní zastupitelstvo

Zasedání obecního zastupitelstva č.1 / 2020 se bude konat dne 18.3.2020 v zasedací místnosti OÚ Černousy. Na programu bude mimo jiné projednání pronájmu obecního bytu, výběrové řízení na opravu cesty v Polních Domcích a ukončení prodeje v obchodu smíšeného zboží v Černousích. Pozvánka na zasedání bude v řádném termínu vyvěšena na úřední desce a vývěškách v obci.

Dovolená zubní ordinace Černousy

7.3. - 11.3.

6.4. - 19.4.

3.7. - 12.7.

Poděkování

K poslednímu lednu ukončil svůj pracovní poměr u Obce Černousy a odešel do zaslouženého důchodu náš zaměstnanec pan Milan Šemberk. Milan pracoval u obce více než osm let. Po tuto dobu, vedl zaměstnance VPP, organizoval úklid v obci, vysekávání porostů, práci v lesním hospodářství, zajišťoval údržbu obecního majetku, prohrnování komunikací v zimním období a mnoho dalšího. Děkujeme tímto ještě jednou panu Milanu Šemberkovi za jeho poctivý a svědomitý přístup k pracovním povinnostem a přejeme mu hodně zdraví, elánu a životní pohody do dalších let.

Obec Černousy

Ty už se teď jenom směj, v důchodu Ti bude hej.

Drž si dál svou životní metu, ať svět vidí, že jsi k světu.

Přejeme Ti v důchodu, jenom samou pohodu. Vnoučátek si užívej, lékařům se vyhýbej.

Hodně štěstí, zdraví, lásky, nepočítej pořád vrásky.

Od toho jsi v důchodu, abys měl jen pohodu.

Do důchodu Ti přejeme hodně štěstí, stále zdraví, ať Tě život pořád baví, ať Tvé oči štěstím září, ať máš úsměv na své tváři.

Do důchodu přejme, ať Tvůj život stále vzkvétá, v klidu prožij další léta.

Petici proti dolu Turów podepsalo téměř třináct tisíc občanů. Evropský parlament ji projedná už v březnu

Petici za záchranu pitné vody v česko-polsko-německém pohraničí proti rozšiřování polského hnědouhelného dolu Turów podepsalo dohromady 12.949 osob. Ohrožení zdrojů pitné vody až pro 30.000 lidí v Libereckém kraji a negativní dopady těžby i provozu elektrárny, jako je znečištění ovzduší, zvýšená hladina hluku, posuvy terénu a vypouštění skleníkových plynů, nenechávají v klidu nejen občany, ale zejména představitele Libereckého kraje, okolních obcí a českou pobočkou organizace Greenpeace, kteří petici zorganizovali.

Petice s podpisy budou do Bruselu doručeny a oficiálně předány ve čtvrtek 5. března 2020 členem rady Libereckého kraje pro životní prostředí, zemědělství a rozvoj venkova Jiřím Löffelmannem, který uvedl: „*Petiční výbor Evropského parlamentu už minulý týden rozhodl, že se bude peticí zabývat již na svém březnovém zasedání. Jsem rád, že se tím celé řízení může urychlit. Množství nashromážděných podpisů jasně vypovídá o tom, že obyvatelům dotčených obcí není budoucí osud našeho regionu lhostejný a věřím, že i na půdě Evropského parlamentu bude mít tento dokument dostatečnou váhu.*“

Navzdory negativnímu stanovisku české vlády v procesu posuzování vlivů záměrů na životní prostředí (tzv. proces EIA), udělilo 21. ledna 2020 Regionální ředitelství ochrany životního prostředí ve Wroclawi v procesu EIA k prodloužení těžby v dole Turów na dalších 24 let, tedy do roku 2044 souhlasné rozhodnutí. Liberecký kraj, který

v celé kauze zastupuje právní kancelář Frank Bold Advokáti, i Greenpeace Česká republika se již proti tomuto rozhodnutí odvolaly, nyní je ale odvolání možné i pro další environmentální spolky v ČR. Zároveň s peticí k Evropskému parlamentu se Liberecký kraj i Greenpeace kvůli nevstřícnému jednání z polské strany a kvůli porušení evropské legislativy obrací se stížností i k Evropské komisi. Liberecký kraj požaduje záruky a kompenzace za případné škody, které rozšíření těžby v dole způsobí na Frýdlantsku a Hrádecku. Vedle požadavků na dodržování limitů hlukosti a prašnosti či sledování pohybu podloží požaduje kraj zejména náhrady v případě ztráty vodních zdrojů na vlastním území.

Zdroj: Liberecký kraj

Vaše příspěvky

Vážení spoluobčané,

kdo mě zná, ví, že jezdím kamionem po celé Evropě. S výskytem nového viru v Číně a jeho postupným šířením po celém globalizovaném světě, v němž se pohybujeme, s obavami sleduji, že kam přijde, tam to jde rychle. V neděli večer, když jsem odjížděl, byl v Itálii 1 mrtvý a pár nakažených. Dnes, v úterý v poledne (25.2.), kdy tento příspěvek píšu, je 7 mrtvých a stovky nakažených. Ten vir opravdu nezahálí. Dnes v Itálii zavírají města a lidé berou útokem prodejny potravin. Moc si přeju, aby se vědcům podařilo vir zastavit a vyvinout účinnou protilátku a aby se úplně vyhnul naší obci.

Moc prosím, dbejte na prevenci, zajímejte se o to, co se děje. Já například v zahraničí neopustím kamion bez respirátoru, jsem sice za blbce, ale nechci tu neviditelnou bestii dovézt domů. Připravte se na případnou karanténu. Je jen otázkou času, kdy světová zdravotnická organizace vyhlásí pandemii a štěstí přeje připraveným.

Ladislav Zikmund

O knihovně

Jak jistě víte, vloni byla naše knihovna vybavena novým nábytkem. 5.10.2019 byl pro veřejnost uskutečněn - Den otevřených dveří.

Zájemci mohli shlédnout nové vybavení, prohlédnout si krásné knihy, nechat se inspirovat výběrem knih. Shlédnout a vyzkoušet si techniku obalování knih. Bylo připraveno i malé pohoštění a pro děti koutek kreslení, malování a pod.

Návštěvnost knihovny za rok 2019: 20 čtenářů, z toho 2 děti. Výpůjčky: 423 knih.

Máme v knihovně: 3.988 knih, z toho: N+MN – 693 knih, A +M - 3.225 knih. Je tedy z čeho vybírat.

Knížní katalog najdete na webu knihovny, dotazy můžete zasílat také na adresu knihovny:

knih.cernousy2004@volny.cz

Vaše knihovnice

Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje

HASIČI RADÍ OBČANŮM

Pravidla pálení biologického odpadu

Jaro patří k obdobím, kdy lidé pracují na svých zahradách a zahrádkách. Proto jsou jarní měsíce každoročně spjaty s pálením biologického odpadu (listí, větví, rostlinného odpadu apod.). Z hlediska pohledu požární ochrany je tato činnost spojena se zvýšeným rizikem vzniku požáru.

Vypalování porostů je zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, zakázáno a porušení zákazu je možno trestat u fyzických osob až do výše 25 000 Kč a u právnických osob postihem do 500 000 Kč. Také spalování „nepřirodních“ materiálů a odpadu je zakázáno. Na rozdíl od vypalování porostů není pálení shrabané trávy, listí či kletu zákonem výslovně zakázáno. I na tuto činnost však platí určitá pravidla a omezení.

Zákon jasně stanovuje podmínky pro pálení, které provádí podnikající fyzické a právnické osoby. **Je to zejména povinnost ohlašovat každé pálení na krajské operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje (KOPIS HZS LK).** Pálení lze nahlásit z pohodlí domova po internetu **pomocí jednoduchého formuláře „NAHLÁŠENÍ PÁLENÍ“**, který je uveřejněn **na webových stránkách www.lk.hzscr.cz**. Stejný formulář lze využít i pro nahlašování odpalování ohňostrojů. V případě, že pálení není možné nahlásit přes formulář na webu, lze využít také číslo 950 471 100.

Při ohlašování pálení je nutno uvést zejména následující informace:

- datum a místo pálení
- jméno osoby, která je za pálení odpovědná a kontakt (mobilní telefon)
- dobu, po kterou bude pálení probíhat
- spalovaný materiál
- způsob zabezpečení místa

Povinnost ohlašovat pálení se nevztahuje na fyzické osoby, které tuto činnost provádějí na svém pozemku. **Pokud ale fyzická osoba plánuje pálení většího množství biologického odpadu, je vhodné také ohlásit pálení na KOPIS HZS LK.** I pro tyto práce na soukromém pozemku platí určitá pravidla:

- Je třeba dodržovat povinnosti vyplývající ze zákona o ovzduší a platných obecně závazných vyhlášek obcí (požární řád obce, vyhlášky o nakládání s komunálním odpadem apod.)
- Pálení musí být po celou dobu přítomna osoba starší 18 let.
- Oheň by se neměl rozdělovat za pomoci hořlavých kapalin.
- Při nepříznivých povětrnostních podmínkách (silný vítr, inverze) by se pálení mělo přerušit.
- Je třeba dodržovat bezpečnou vzdálenost ohniště od zástavby a hořlavých předmětů (domy, auta, ploty apod.) a mít k dispozici jednoduché hasební prostředky (lopata, kbelík s vodou, písek apod.).
- Velikost ohniště je třeba volit tak, aby všechny hořící materiál shořel v době, kdy je na místě přítomen dozor.

- Po ukončení pálení se musí ohniště řádně uhasit. V období sucha je třeba ohniště kontrolovat i v průběhu následujícího dne, popřípadě opakovaně prolít vodou.
- V případě, že se oheň vymkne kontrole a nelze ho uhasit vlastními silami, je osoba provádějící pálení povinná okamžitě vzniklý požár ohlásit KOPIS HZS LK, případně na tísňové linky 150 nebo 112. Všechny zmíněné informace se samozřejmě týkají i pálení ohňů 30. dubna při „pálení čarodějnic“. Při těchto oslavách je třeba dát také pozor na konzumaci alkoholu spojenou právě s otevřeným ohněm nebo manipulací se zábavní pyrotechnikou.

Autor: por. Mgr. Iva Michalíčková, koordinátorka preventivně výchovné činnosti HZS Libereckého kraje

Sbor dobrovolných hasičů Ves

Dobrý den vážení čtenáři, ohledně mimořádných událostí v obci se od posledního čísla Zpravodaje moc nedělo. Byl jen jeden poplach a to 19.1.2020 v 16:18 hod byl vyhlášen poplach-požár sazí v komínu v Boleslavi ČP.48. Díky včasnému příjezdu jednotek se nic vážného nestalo a saze v komínu se zasypaly a vybrali. Dále 19.2. se očekával silný vítr. Jednotka provedla kontrolu a zkoušku techniky, abychom měli jistotu že je vše funkční a akceschopné.

Naštěstí se naší obci vichřice vyhnula. Během Ledna 2020 proběhla brigáda v hasičárně, velký úklid v převlékárně a opravy na hasičské cisterně.

11.1.2020 proběhla výroční valná hromada SDH Ves, kde mimo jiné proběhla volba nového starosty SDH. Petra Coufala vystřídal Marek Zikmund. Tímto bych chtěl Pétovi poděkovat za celý sbor za odvedenou práci.

Touto cestou bych vás také chtěl pozvat na jarní hasičskou zábavu, která se bude konat 21.3. na sále v Hospodě pod Lípou ve Vsi. Připomínám, že všechny akce, činnost a zásahy můžete sledovat online na Facebookových stránkách. sdh Ves (obec Černousy).

Marek Zikmund, starosta SDH Ves

Sbor dobrovolných hasičů Ves

Vás zve na

Hasičskou Zábavu

v sobotu 21. března od 20:30
v hospodě Pod Lípou ve Vsi

Hudba: SO-NET BAND

Bohatá tombola

Vstupné: 80,- Kč

HASIČI VES

Přivítejte jaro vesele

Myslivecký spolek Andělka – Ves

Vážení čtenáři, v krátkosti Vás budu informovat o činnosti našeho spolku.

Prvního února jsme svolali menší naháňku na černou zvěř se záměrem, snížení stavu černé zvěře v našich honitbách. Slovíli jsme ve dvou lečích dva kusy černé zvěře a pět lišek, zvěře škodlivé

myslivosti.

V únoru se podařilo našemu předsedovi, Zdeňkovi Štrbákovi jako třetímu překonat hranici 200 kusů v odstřelu černé zvěře. Přejeme LOVU ZDAR !

V měsíci březnu svoláme výroční valnou hromadu za rok 2019, přesný datum bude upřesněn.

Za myslivecký spolek Andělka – Ves, Rudolf Štrbák

Černouský kvíz

Správná odpověď z minulého kvízu: Přivětivá babička na fotce z roku 1999 je paní Marie Knigová. (Fotku nám zapůjčila paní Marcela Bradáčová – děkujeme!).

Do uzávěrky tohoto vydání nám bylo doručeno několik správných odpovědí z kterých byl vylosován výherce, a tím se stal **pan Karel Prášek. Blahopřejeme!** Poukázku na nákup zboží v hodnotě **100,- Kč** v obchodu se smíšeným zbožím paní Ireny Vokurkové si může vyzvednout na OÚ.

Otázka dnešního kvízu: Kdo je nejlepší honec na fotce z naháňky v roce 1981?

Své odpovědi posílejte na e-mail: pecoufal@seznam.cz nebo SMS zprávou na tel.: 725 716 576 (nezapomeňte uvést i své jméno), **můžete ji sdělit i osobně Petru Coufalovi.**

Výherce, který bude vylosován ze správných odpovědí, získá poukázku na nákup zboží v hodnotě **100,- Kč** v obchodu se smíšeným zbožím paní Ireny Vokurkové v Černousích.

Bába bylinářka

Aloe pravá

Léčivá moc aloe je známá již od starověku. Je skryta ve speciálním průhledném gelu uvnitř listů, který má **hydratační účinky, je účinný proti otoku a zarudnutí.** Současně vyživuje buňky v celém organismu, působí **protizánětlivě, urychluje hojení a pozitivně ovlivňuje imunitní systém.** Využití: vzhledem k antioxidačním vlastnostem a regeneračním schopnostem šťáva z aloe účinně pomáhá při **povrchových poškozeních kůže** a je účinným prostředkem k **ošetření pleti.** Ale lze ji užívat i vnitřně.

Kožní potíže:

Šťáva z listů aloe vera se využívá k léčbě **různých kožních problémů** a onemocnění,

ekzémů, akné, drobných ranek, oděrek, omrzlin a menších popálenin.

Aplikace: pro takové ošetření stačí ulomit část listu a šťávou potřít postižené místo. Případně můžete šťávu nanést na kůži a místo ovázat.

Kosmetika:

Šťáva z listů aloe vera se využívá také v kosmetickém průmyslu. Výtažek z aloe vera byl dokonce **součástí tajných zkrášlovacích prostředků Kleopatry.** Výtažky z aloe vera bývají aktivní složkou **uklidňujících krémů pro suchou kůži,** přidává se do šamponů a do kosmetiky určené pro péči o pokožku po opalování. Účinky aloe můžete vyzkoušet také přímo - aplikací čerstvé šťávy na očištěnou pleť nebo přiložením listu na místo se **štípanci, akné** apod.

Vnitřní užití:

Šťáva z aloe vera se používá také vnitřně, obsahuje totiž řadu zdravých prospěšných látek - **vitamíny, minerály, sacharidy a enzymy.** Podporuje funkce imunitního systému a příznivě ovlivňuje činnost **trávicího ústrojí.** V obchodech jsou k dostání **džusy** vyrobené z koncentrovaného extraktu aloe vera, někdy doplněné o další přírodní šťávy.

Účinky: hydratační účinky • podpora hojení - **rány, jizvy, modřiny, odřeniny, popáleniny, kousnutí nebo bodnutí hmyzem** • léčba kožních infekcí - bakteriálních, virových i plísň, plíseň nehtu • podpora trávení • podpora imunitních reakcí v organismu • pálení žáhy • zácpa • průjem • zlepšení stavu střev a jejich • detoxikace • překyselení žaludku • nemoci slinivky břišní • vylučování žluči • difúzní záněty kůže (vnitřní užití) • akné • ekzém • lupénka, psoriáza • pásový opar, herpes zoster • rychlá hojení po vytržení zubu • nemoci dásní

Ivana Krišáková

Máte dluhy, nedokážete je splácet a bojíte se, co vám hrozí?
Máte exekuci, ale nerozumíte, co to znamená a co s tím?
Dostali jste oficiální dopis s barevným pruhem, že musíte zaplatit?
Je to velká částka a nevíte, kde se vzala?

Obraťte se na bezplatnou dluhovou poradnu Člověka v tísní

- Ivana Šedová: 778 442 540
- Jakub Čermák: 778 406 341

Nejlépe po předchozí telefonické domluvě

- Nové Město pod Smrkem, Palackého 275 (budova Úřadu práce)
- Frýdlant, Centrum 1407, ul. Míru 1407

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OPRAVDU SE VÁS TO NETÝKÁ?

„Chtěla jsem pomoci dětem, které už dluhy měly a nezvládaly splácet. Vzala jsem si půjčku a nefekla jim o tom. Dodheška to neví. Když nebylo na splátky, začala jsem prodávat věci. Pak už jsem ale neměla co prodávat. A přišla exekuce. Byla jsem zoufalá...“

Andrea, 69 let, důchodkyně

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Něco z historie

V této části Vám přepisujeme články z nádherné publikace „Černousy ... Jak šel život v obci do roku 1940“, autorů pana Güntera Krause a Petra Krause, kterou nám darovali a je k nahlédnutí na OÚ.

Průmysl

Christoph a Unmack

Firmu založili v Neuhofo u Niesky roku 1882 vyučený truhlář Dán Christian Ferdinand Christoph a architekt Christian Rudolf Unmack – (Christoph a Unmack GmbH).

Ze začátku se firma věnovala výrobě rozebratelných a přenosných domků podle Döckerova patentu pro pruskou armádu. Roku 1885 vyhrála první cenu rozebratelnou polní nemocnicí. Dva roky poté se začalo s výrobou jednoduchých dřevostaveb, k čemuž vznikly pobočky v Polsku, Francii a v Boleslavi (1891). Roku 1893 opustil firmu tisící montovaný domek. Hospodářský úspěch vedl roku 1899 k přeměně v akciovou společnost. Roku 1900 se výrobní program rozšířil na rodinné domky z dřevěných panelů, což se osvědčilo jako výborný nápad. Tímto způsobem se nechaly jednotlivé domky převážet do jižní Afriky, Jižní Ameriky nebo západní Indie.

V letech první světové války stoupla poptávka po těchto dřevostavbách, což vedlo k rozšíření provozů. Do této doby se podnik věnoval výhradně tomuto oboru. Od roku 1917 se závod rozšířil o výrobu vagonů. Roku 1922 oba podniky splynuly a výroba byla rozdělena na dřevostavby, kolejová vozidla, motory, parní stroje, kotle a ocelové konstrukce. Zaměstnáno bylo cca 4000 lidí. Výroba vagonů v Niesky existuje prakticky dodnes. Roku 1927 získala firma patent na nehořlavou lignitovou desku k vnitřnímu obložení stropů a stěn.

Firma sama byla zaregistrována u libereckého krajského a obchodního soudu 9. června 1891. Své původní sídlo měla v hospodářské budově v Boleslavi, ke které si v roce 1919 ještě koupila stavení čp. 27 (vila u továrny). Roku 1897 zde bylo zaměstnáno 100 lidí. Vyráběly se zde dřevěné montované domky, nemocniční pavilony, hospodářské budovy, noclehárny i školní nábytek.

28. února 1903 vystoupil pro nemoc ze společnosti Ch. R. Unmack.

Jelikož byl závod vzdálený od železnice, byly roku 1911 zakoupeny pozemky v Černousích. Od roku 1912 tu stála nová velká překladní hala.

Začátkem 1. světové války byla veškerá výroba orientovaná na potřeby armády Rakouska – Uherska. Roku 1915 vyhořel závod v Boleslavi. Ihned se započalo se stavbou a rozšířením provozu v Černousích. Roku 1916 bylo hotovo. V prvních letech po přeorientování výroby po skončení války měla firma ještě dostatek zakázek, ale postupně přicházel jejich útlum.

Ch. F. Unmack vystoupil z firmy 24. února 1924 ve věku 77 let. Od začátku až do roku 1922 řídil provoz v nejlepší péči k plnému rozkvětu Georg Uttendöfer.

**OBČANSKÉ SDRUŽENÍ VÍSKA A OBEC VIŠŇOVÁ
VÁS ZVOU V SOBOTU 7.3.2020 NA**

**OSLAVY 75. VÝROČÍ UKONČENÍ 2. SV. VÁLKY,
PŘIPOMENUTÍ ODHALENÍ POMNÍKU V R. 2015
POSÁDKY AMERICKÉHO LETADLA B-17G**

Program:
14.00 hodin Mše v kapli ve Višňově, přejezd historických vozidel do Visky
15.30 hodin Vystoupení kapely Muzikanti Frýdlant u pomníku ve Vísce
16.00 hodin Průlet letadla, výsadek parašutistů, proslovy, položení věnců, čestná stráž, hymny, výstava dobové vojenské techniky a dalších artefaktů, hudební doprovod Vl. Hrdiny.

Záštitu nad oslavami převzal Krajský úřad Libereckého kraje. www.viska-os.eu

Obrázky ze starých časů

Vážení čtenáři, v této rubrice Vám otiskujeme obrázky a fotografie z historie naší obce. Pokud máte doma nějakou fotku z dob minulých, budeme velice rádi, když nám ji zapůjčíte k otisknutí. **Tentokrát Obecná škola v Černousích v roce 1937, tryzna za zemřelého prvního prezidenta Československé republiky T. G. Masaryka.**

Příběh letadla – epizoda z války

Je březen 1945. Bliží se konec války. Válčící mocnosti se ale nešetří. Spojenecká vojska tlačí německou armádu z našeho území. Součástí ataku je i letecká formace amerických těžkých bombardérů. V časných ranních hodinách dne 5.3.1945 startují z letiště Knettishal (Anglie). Cílem je svrhnout bomby na cíle u Chemnitz a Plauen (Německo). Součástí operace je i „létající pevnost“ B-17G 42-97542 „City of Savannah“ s velitelem R.W.Kittlem a dalšími osmi členy posádky. Po splnění cíle, odhození bomb, je letoun na česko-německých hranicích (v Krušnohoří) zasažen německou protiletadlovou obranou a má poškozeny dva motory. Operativně mění směr a míří na ruské teritorium. Zpět na domovské letiště je totiž daleko. Bohužel, během letu se porouchá i třetí motor. Letadlo se stává neovladatelné. Velitel dává posádce příkaz vyskočit s padáky. Všem se to podaří, pouze střelec R.H.Warren má problémy. Než se vysouká se zadní části trupu, letadlo se ocitá v malé výšce. Padák se letci otevírá pozdě, střelec Warren padá do písčitého lomu na kraji Visky (u Frýdlantu v Č.). Je na místě mrtve. Letadlo s velkým rámem prolétá nad obcí a kousek od železniční tratě naráží do země a začíná hořet. Jedna čtveřice ze zachráněných letců je během tří hodin zajata na Frýdlantsku německou domobranou. Druhou čtveřici vojáci Wehrmachtu během dvou dnů dopadnou v blízkých kopcích. Zajati američtí vojáci jsou pak vláčeni po několika zajateckých táborech. Prožívají mučení a útrapy při dlouhých pochodech Německem. Po skončení války jsou osvobozeni a všichni se vrací do USA. Za svoji statečnost v bojích s nepřítelem je posádka několikrát vyznamenána. Dosud žije přední střelec I.W.Boxer. Mrtvý člen posádky R.H.Warren je pohřben ve Višňově na hřbitově a po válce exhumován a převezen do USA.

KOMINICTVÍ M-KOMÍN

Michal Macháček

Dětrichov 121, 46401.

- Vymetání
- Kontroly
- Revize
- Kominické služby a práce.

info@mkomin.cz
www.mkomin.cz
ICO: 87043751

Jsem tu pro Vás ...

728 801 800

Obec Černousy Vás zve na

VESELÉ OBECNÍ KLÁNÍ

*Soutěž družstev z Boleslavi, Černous a Vsi
v netradičních disciplínách*

**V hospodě Pod Kaštanem v Černousích
v sobotu 11. dubna 2020 od 18:00 hodin**

**Přijďte fandit svému družstvu a pobavit se při pěkné hudbě,
veselé zábavě, jídle a pití a vyhrát i něco v tombole**

Budeme také hlasovat o nejkrásnější malované velikonoční vajíčko

Po ukončení bude pokračovat TANEČNÍ ZÁBAVA

Hudba: Matěj Velcl

Vstupné: Dobrovolné

Obec Černousy vyhlašuje

Soutěž o

NEJKRÁSNĚJŠÍ MALOVANÉ

VAJÍČKO

*Pokud se chcete soutěže zúčastnit, doneste své malované,
nebo jen nabarvené vajíčko na Obecní klání v sobotu dne
11.4.2020 do 18ti hodin, kde bude vystaveno a všichni
vybereme tři nejkrásnější, které ohodnotíme cenami*

KRAJ

příloha Libereckého kraje
březen 2020

UDÁLOST MĚSÍCE

BŘEZEN – MĚSÍC ČTENÁŘŮ

Březen se v minulosti spojoval s měsícem knihy, následně s měsícem internetu a pak se po letech obloukem vrátil zpět ke knize, které však bez čtenáře chybí život... proto je nyní březen měsícem čtenářů.

V březnu knihovny připravují řadu aktivit pro čtenáře. Jedná se o burzy knih, čtenářské amnestie nebo soutěže. Tou nejvýraznější je oceňování nejlepších čtenářů. Jejím cílem je posílit společenský význam a prestiž četby a ocenit ty, kteří služby knihoven nejvíce využívají. Základním kritériem pro výběr Čtenáře roku je počet výpůjček konkrétního čtenáře za uplynulý rok, celková návštěvnost, ale také účast na aktivitách knihovny. Letošní ročník je jubilejní – desátý. V uplynulých letech byli aktivní čtenáři vyhledávání mezi dětmi, babičkami, muži i ženami. Vybíralo se podle nejstarší přihlášky, oceňovaly se celé rodiny, čtenáři nejstarší i nejmladší. Vzhledem k 350. výročí úmrtí Jana Ámose Komenského

budou letos čtenáři vyhledávání mezi nejaktivnějšími učiteli a učitelkami. O tom, jak to dopadne v Libereckém kraji, se dozvíme 23. března, kdy se bude v Krajské vědecké knihovně v Liberci konat vyhlášení krajského kola soutěže.

V závěru měsíce března pak knihovny ožijí dětskými uživateli, neboť do knihoven „vstoupí Andersen“. Pohádková Noc s Andersenem se bude konat 27. března a bude to rovněž již 20. ročník.

Text: Květa Šírová

Foto: knihovny se snaží přitáhnout především dětské čtenáře

Foto: archiv LK

NA KRAJI

LIBERECKÝ KRAJ JIŽ POOSMÉ ZVÍTĚZIL NA ZIMNÍ OLYMPIÁDĚ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Necelá stovka mladých sportovců z Libereckého kraje zamířila koncem ledna do Karlových Varů, aby změřila síly s výpravami ostatních krajů z celé České republiky na Hrách IX. zimní olympiády dětí a mládeže. Výprava z Libereckého kraje se udržela na čele bodování a již poosmé v historii obhájila vítězství. Účelem her není jen dosáhnout co nejlepšího výsledku, ale důležitá je zejména dětská radost z pohybu a z toho, že se účastníci mohou setkávat se svými vrstevníky a společně sdílet své úspěchy, sny a olympijskou myšlenku.

Deváté zimní olympijské hry dětí a mládeže se konaly letos v Karlovarském kraji. Foto: archiv Petra Tulpy.

JABLONECKÉ EUROCENTRUM BUDE HOSTIT DVACÁTÝ ROČNÍK EUROREGION TOUR

Jubilejní 20. ročník mezinárodního veletrhu cestovního ruchu Euroregion Tour 2020 se bude konat ve dnech 6. až 7. března 2020 v Eurocentru v Jablonci nad Nisou. Veletrh představí komplexní turistickou nabídku krajů, regionů, měst a obcí České republiky i sousedních států, nabídku cestovních a dopravních kanceláří, lázní a wellness, památek, center volnočasových aktivit a dalších subjektů z oblasti cestovního ruchu. V rámci doprovodného programu čekají na návštěvníky odborné přednášky, ochutnávky, řemeslníci a prodejci regionálních produktů, zábava pro děti i dospělé a společenský večer s překvapením. Více informací a podrobný program na www.euroregiontour.cz.

ZÁKLADNÍ ŠKOLY SE MOHOU ZAPOJIT DO EKOVOÝCHOVNÉ SOUTĚŽE

Základní školy na Českolipsku a Novoborsku mají šanci prezentovat své aktivity v oblasti ekovýchovy na druhém ročníku burzy zvané Bukvice. Každá škola, která se zúčastní, získá sazenici buku lesního pro výsadbu na školním pozemku a také možnost zúčastnit se zdarma na vybraném ekovýchovném programu.

Jednotlivé školy mohou vyslat školní týmy, které představí své aktivity, jejichž cílem je zlepšení stavu přírody nebo zvýšení povědomí o hodnotách přírody. Způsob prezentace i konkrétní téma závisí přímo na žácích. Je možné vytvořit krátké video, poster, demonstrovat určitý pokus, zahrát krátké divadlo nebo přednést prezentaci s pomocí powerpointu. Smyslem akce je ocenit ty školy, které jsou v této oblasti samy aktivní, a vytvořit prostor pro sdílení dobrých zkušeností. Elektronické přihlášky do soutěže mohou školy podávat do 9. března na www.visitralsko.com/1/bukvice-burza-ekovychovy. Samotná burza Bukvice proběhne ke Dni Země v pátek 24. dubna v Kulturním domě v Zákupcích.

53. ROČNÍK JIZERSKÉ PADESÁTKY JE ZA NÁMI

Tradiční závod Jizerská padesátka se konal o druhém únorovém víkendu v Jizerských horách za krásného počasí. V hlavním závodě zvítězil Andreas Nygaard z Norska v čase 1:59:08. První ženou v cíli byla Britta Norgren ze Švédska. Z českých závodníků se nejlépe umístila Kateřina Smutná na pátém místě a Jiří Pliska na 21. místě. Všem závodníkům patří velká gratulace. Liberecký kraj závod, který se koná jako memoriál Expedice Peru 1970, dlouhodobě podporuje a ani letos v Bedřichově nechyběl jeho stánek s nabídkou regionálních produktů.

NAVRHNĚTE OSOBNOST K UDĚLENÍ POCTY HEJTMANA LIBERECKÉHO KRAJE

Ocenění Pocta hejtmána Libereckého kraje je každoročně udělováno osobnostem, které se svým celoživotním dílem nebo významným skutkem zasloužily o dobré jméno Libereckého kraje. Již tradičně může výjimečné osobnosti nominovat také veřejnost. Návrhy jsou přijímány do 30. června 2020. Podrobné informace včetně formuláře pro nominaci jsou zveřejněny na webových stránkách Libereckého kraje. Všechny řádně podané návrhy budou předloženy pracovní skupině složené ze zástupců organizací spjatých s Libereckým krajem. Ta následně navrhne finální seznam osobností. Ocenění ve formě listiny Pocta hejtmána a zlaté mince Hejtmanský dukát jim bude předáno během slavnostního večera, který se bude konat ve čtvrtek 22. října 2020 u příležitosti oslav Dne vzniku samostatného československého státu v Oblastní galerii v Liberci. ←

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Jakou knihu s regionální tematikou byste čtenářům doporučili?

KVĚTA VINKLÁTOVÁ (SLK)

Určitě *Knihu o Jizerských horách* Miloslava Nevrlého. A rodičům pro děti bych doporučila všechny knihy Miloše Zapletala.

MARTINA TEPLÁ (ANO 2011)

Vzhledem k tomu, že mám malého synka a před spaním si spolu čteme, pak je to kniha Františka Patočky Čerti na Ještědu s pověstmi a pohádkami z oblasti Liberecka.

JOSEF ŠEDLBAUER (ZPLK)

Bratrstvo tří a vlkodlaci – zapomenutá „foglarovka“ z poválečného Liberce.

DAN RAMZER (ODS)

Bibli všech milovníků Jizerských hor *Knihu o Jizerských horách* Miloslava Nevrlého.

PAVEL SVOBODA (ČSSD)

Autorů, kteří psali o našem kraji, jsou desítky. Klasikou jsou knihy o Jizerských horách Miloslava Nevrlého. Z literatury pro děti bych doporučil krkonošské pohádky Marie Kubátové. Z mladších autorů si zaslouží pozornost turnovský rodák Jaroslav Rudiš a jeho *Grandhotel, Kytlický vodník* nebo *Alois Nebel*.

RADOVAN VÍCH (SPD-SPO)

Knihou, kterou bych jednoznačně doporučil, by bylo *Jizerské ticho*. Jsou zde krásné fotografie i z méně známých koutů Jizerských hor.

MILOŠ TITA (KSČM)

Jako patriot bych doporučil knihu *Zaniklé obce Ralska*, která mapuje osídlení na území Ralska před vznikem vojenského prostoru. Je bohatá na dobové fotografie i faktograficky. A mnohé, co znají Ralsko až teď, překvapí. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

1, 2 | Dana Kroulíková. Foto: archiv D. Kroulíkové

OSOBNOST KRAJE

DANA KROULÍKOVÁ

Předsedkyně regionální organizace Svazu knihovníků a informačních pracovníků Libereckého kraje (SKIP) a ředitelka Městské knihovny v České Lípě.

V loňském roce uplynulo 100 let od vydání prvního knihovního zákona. To je významné výročí, které pravděpodobně změnilo postavení knihoven. Jak vnímáte toto jubileum a jak si stojí knihovny dnes?

Sto let zákona určeného veřejným knihovnám je významné výročí, je však třeba mít na paměti, že knihovny v řadě měst a obcí fungovaly dávno před rokem 1919. Byly to však většinou knihovny spolkové, které fungovaly spíše živelně. Legislativní rámec, který knihovnám vymezila mladá Československá republika, určil vedle povinnosti zřídit knihovnu v každé obci, především nové postavení veřejných knihoven, jejichž účelem bylo profesionální doplňování a prohlubování vzdělanosti obyvatelstva, a to jak formou naučnou, tak zábavnou. Knihovny byly pro tuhle roli naprosto ideální a tento obecný význam se v podstatě nezměnil.

Dnešní knihovny se především v průběhu posledních let rozvinuly v moderní instituce, které nabízejí širokou škálu informací, nových technologií a služeb. Snaha o prohlubování vzdělávání obyvatel, o uspokojování jejich kulturních i znalostních potřeb zůstává, dramaticky se však změnila technologická možnost a podmínky.

Od knihovny jako primárně určené půjčovny knih jsme se v průběhu let posunuli k informační a kulturně vzdělávací instituci, která plní roli prostoru sdíleného veřejnosti. Knihovny jsou garantem poskytování informací z veřejně dostupných zdrojů, a to všem bez rozdílu. Knihovny nejsou jen prostorem pro čtenáře, knihovny může využívat kdokoli, kdo potřebuje jen nějakou dílčí informaci, kdo si potřebuje vyřídit e-mailovou korespondenci, přečíst noviny nebo naopak zpracovat

rešerši pro svou odbornou práci. Knihovny poskytují informační prostor, dokonalý přehled o informačních zdrojích a současně zázemí pro celou škálu zájmů a aktivit různých skupin či jednotlivců.

Jak konkrétně práci a služby knihovny ovlivnily moderní technologie?

Knihovny jsou ideálním místem pro aplikaci různých technologických systémů, prostřednictvím kterých můžeme spravovat obrovské soubory, snadno a rychle vyhledávat v záznamech a materiálech jedné nebo rovnou řady knihoven. Díky probíhající digitalizaci se zpřístupňují archivní sbírky a vzácné dokumenty. K dispozici jsou vzdálené elektronické služby, uživatelé knihoven si mohou kontrolovat svá čtenářská konta, vzdáleně mohou využívat různé databáze, půjčovat si elektronické knihy a podobně. Právě díky půjčování e-knih jsou vlastně knihovny k dispozici 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

Jaké služby tedy knihovny nabízí svým uživatelům a jaká je návštěvnost?

Je pravda, že děti dnes nečtou?

Těžištěm našich služeb je půjčování knih, novin a časopisů. To je základ, který nesmíme podceňovat, a stále musíme dbát na kvalitu a skladbu knihovního fondu. K tomu pak neodmyslitelně patří zodpovídání dotazů, tvorba rešersí, vyhledávání informací na nejrůznější témata a otázky, tvorba speciálních databází, zajišťování meziknihovní výpůjční služby, péče o regionální knihovní fond, ale i pomoc při vyhledávání a získávání požadované literatury. V posledních letech obohatila řada knihoven své služby o půjčování elektronických knih, stále oblíbenější jsou audioknihy. Do portfolia výpůjčních služeb se stále častěji zařazují také deskové hry nebo interaktivní *Kouzelné čtení*. Samozřejmě, v konkurenci televizních pořadů, internetu, počítačových her a sociálních sítí,

je velmi obtížné udržet pozornost klasickým dokumentům a pěstovat čtenářství. Je však stále zřetelnější, že dopady nečtenářství se neblaze odrážejí ve schopnostech dětí, mládeže i samotných dospělých. Bez rozvíjení četby a čtenářství se velmi těžce prosazují tak běžné schopnosti jako porozumění psanému textu, vyjadřovací schopnosti, představivost a nepochybně i duševní rovnováha. Pokud se těmto aspektům práce se čtenářem věnujeme systematicky a dlouhodobě, výsledky se dostávají. Na druhou stranu však musíme objektivně konstatovat, že knihovny jsou pouze jedním z důležitých hráčů – tím nejvýznamnějším a nejdůležitějším místem, kde se vztah k četbě utváří, je rodina, osobní příklady rodičů.

Jaké další aktivity knihovny nabízí?

Kromě půjčování knih a služeb s tím spojených se knihovny věnují také organizování řady akcí pro různé věkové i zájmové skupiny. Pořádají vzdělávací přednášky, kulturní pořady, projekty pro seniory nebo široké nabídky informačních lekcí a tematických besed pro školy všech stupňů. Díky tomu, že knihovny cíleně oslovují celou komunitu a své služby rozvíjí tak, aby mohly pružně reagovat na potřeby a zájmy různých sociálních či věkových skupin, napomáhají knihovny rozvoji místní společnosti. Vedle autorských čtení pořádáme akce pro maminky s úplně malými dětmi, hrajeme divadla, vydáváme ojedinelé a speciální publikace, pořádáme univerzity třetího věku, kurzy práce s informačními technologiemi a výpočetní technikou vůbec, jazykové a různé další zájmové kurzy, příměstské tábory. Do knihoven se chodí cvičit, zpívat, tančit, tvořit, také si navzájem pomáhat prostřednictvím mezigeneračních aktivit nebo aktivit pro zdravotně handicapované či jinak znevýhodněné skupiny. ←

Autorka rozhovoru: Květa Šírová

1

1-4 | Knihovny už dávno nejsou tichým místem určeným jen čtenářům. Slouží jako veřejný prostor pro všechny návštěvníky a nabízejí mnoho aktivit.

Foto: fotoarchiv Městské knihovny Česká Lípa.

5 | Noc s Andersenem – dětmi velmi oblíbená akce, kdy stráví noc v knihovně.

2

KRAJEM

KNIHOVNY A JEJICH FUNKCE

Zajít do knihovny a vypůjčit si knížku je základním principem knihovnického systému v České republice. Knihovny mají v naší společnosti důležité postavení a jejich smysl už dávno není jen o vypůjčce knih. Na našem území působí tyto organizace více jak sto let. Před 101 lety byl schválen první zákon o veřejných knihovnách obecních, který dal knihovnám pevný status a určil, vedle povinnosti zřídit knihovnu v každé obci, jejich nové postavení. Jejich úkolem bylo a je profesionální doplňování a prohlubování vzdělanosti obyvatelstva, a to jak formou naučnou, tak zábavnou. Systém knihoven má svou hierarchii i odpovědnost. Je tvořen Národní knihovnou ČR, krajskými knihovnami, obecními knihovnami a zvláštními knihovnami. Knihovny slouží k šíření kultury a vzdělanosti, k podpoře čtenářství a celoživotního vzdělávání, k získávání odborných vědomostí, informací, ale také k relaxaci, duševnímu i společenskému uspokojení. Kromě půjčování knih, vyhledávání a poskytování informací jsou ale také místem společenského kontaktu. Pořádají mnoho společenských akcí, od autorských čtení přes výstavy až po propracované projekty pro návštěvníky všech věkových kategorií. Asi nejvíce známá je soutěž o nejlepšího čtenáře roku, která je vyhlašována vždy v měsíci březnu a mezi dětmi nejvíce oblíbená *Noc s Andersenem*, kdy děti

stráví zábavně naučné odpoledne a noc v knihovně. Knihovny na Liberecku nežijí jen těmito tradičními projekty – už dvacet knihoven Libereckého kraje se rozhodlo připojit k projektu *Bookstart – S knížkou do života*. Jeho podstatou je spolupráce knihoven s rodinami, s velmi malými dětmi a jejich rodiči, s cílem pěstovat a prohlubovat zájem o četbu i knihovnu od nejútlejšího věku. Projektem se knihovny zaměřují na rozvoj dítěte v rodině a prohloubením komunikace s rodiči usilují o zlepšení vztahu ke čtení u nejmladší generace. Projekt *Bookstart* je mezinárodní iniciativa a jejím nositelem v České republice je Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR. Úplným základem je pořízení a předávání dárkových knižních sad novorozencům dětem a jejich rodičům. Sada, resp. dárkový kufřík obsahuje malé leporelo, ilustrovanou metodu – pracovní sešit pro rodiče, audioknihu *Špalíček pohádek a říkadel* exkluzivně načtenou Aňou Geislerovou a výběrovou bibliografii – Nabídka knížek pro společné čtení. Tento projekt podpořil také Liberecký kraj dotací ve výši 200 000 Kč a zúčastněné knihovny se aktivně zapojují do tradičního vítání občánků, předávají tyto dárkové sety prvního čtení a navazují dalšími akcemi v knihovnách. ←

Text: Květa Šírová

3

4

5

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČO: 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 3/2020 vyšlo 2. března 2020, uzávěrka byla 14. února 2020.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk

Liberecký kraj